

Aanpassingen bij het schoolexamen en CSE voor leerlingen met een disharmonisch IQ-profiel

Aanpassingen aan de examencondities zijn gebaseerd op artikel 55 van het eindexamenbesluit. Het voor relevante deel van dat artikel luidt als volgt:

Artikel 55 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval **bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan.** Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk **mededeling** aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een **deskundigenverklaring** is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een **verlenging van de duur** van de desbetreffende toets van het centraal examen **met ten hoogste 30 minuten**, en
  - c. **een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring**

Er is niet nauw omschreven wat precies in de deskundigenverklaring moet staan. Wel is belangrijk dat de voorgestelde aanpassingen nuttig en noodzakelijk zijn. De datum van de verklaring is niet belangrijk .

De inspectie hanteert als uitgangspunt dat de school de aanpassingen ook al noodzakelijk vond en toepaste in de periode voorafgaand aan het examen, tijdens de les en bij toetsen. Het is bovendien niet aan te raden een leerling pas bij het examen met nieuwe hulpmiddelen te laten werken, omdat de leerling dan ervaring mist in het omgaan met de aanpassing of het hulpmiddel. Dit hoeft echter niet te worden aangetoond.

In theorie heeft de school vrijheid om zelf bij het schoolexamen aanpassingen toe te staan die verder gaan dan die op grond van artikel 55 zijn toegestaan. Echter, (rechts)ongelijkheid tussen leerlingen moet voorkomen worden. En op grond van artikel 55 kan er veel. Indien u voor een bepaalde leerling een bepaalde aanpassing nodig acht, waarvan u denkt dat die wellicht niet binnen artikel 55 past of in ieder geval iets verder gaat, kunt u overleg plegen met het CvE door een mail te sturen naar beperkingen@cve.nl.

Er zijn geen verschillende regelingen voor leerlingen met een disharmonisch profiel bij wie wel of geen DSM-IV diagnose is vastgesteld of die wel / niet een REC-indicatie hebben.

Het examenloket is bereikbaar elke werkdag tussen 8.30 en 17.00 uur op telefoonnummer 079-3232999 of per mail: examenloket@duo.nl. Zie ook www.examenloket.nl
Het Examenloket is een samenwerking van het Ministerie van OCW, het College voor Examins, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs.